

§ 102

Varhaiskasvatuslautakunnan vastaus musiikin taiteen perusopetuksen toteuttamista Helsingin kaupungin päiväkodeissa koskevaan helsinkiläisten musiikkiopistojen rehtoreiden aloitteeseen

Pöydälle 14.5.2013

HEL 2013-005367 T 05 01 00

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta päätti antaa aloitteen tekijöille aloitteesta musiikin taiteen perusopetuksen toteuttamisesta Helsingin kaupungin päiväkodeissa seuraavan sisältöisen vastauksen.

Aloitteessa ehdotetaan taiteen perusopetuksen ohjelman mukaista ja omassa toiminnassa varhaispedagogiikkaan perustuvan musiikkileikkikoulutoiminnan tuomista osaksi päiväkotipäivää.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingissä pienille lapsille on tarjolla sekä laadukasta varhaiskasvatusta että taiteen perusopetukseen kuuluvaa musiikkikasvatusta.

Varhaiskasvatuksella on oma perustehtävänsä ja sen toteuttamisesta vastaava ammatillinen henkilöstö. Helsingin lasten päivähoidossa annettavan varhaiskasvatuksen sisältö perustuu linjauksiin, jotka on tehty valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2005) sekä Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa (2011) ja esiopetussuunnitelmassa (2011). Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan päivähoidon yksiköissä varhaispedagogiikan toiminnan logiikan mukaisesti. Toiminta sisältää leikkimistä, liikkumista, tutkimista ja taiteilemista kulloinkin meneillään olevan teeman mukaisesti. Hoito- ja kasvatushenkilöstö vaikuttaa lasten leikkiin ja toimintaan aktiivisesti leikkiympäristöä muovaten ja lasten välisiä vuorovaikutussuhteita tukien. Varhaiskasvatuksen tehtävästä johtuu, että vanhempien näkökulmasta maksut kattavat koko toiminnan niin, että erillisiä maksuja toiminnasta ei vanhemmilta peritä.

Musiikkileikkikoulutoiminta on osaltaan vakiintunut osaksi varhaisiän musiikkikasvatusjärjestelmää. Sen tavoitteet, kuten lapsen kokonaisvaltaisen (kognitiivisen, emotionaalisen, motorisen ja sosiaalisen) kehityksen tukeminen ovat paljolti yhteneväiset varhaiskasvatuksen yleisten tavoitteiden kanssa: opetuksen lähtökohtana ovat lapsen omat lähtökohdat ja keskiössä on lapsi ja hänen tärkein kasvuympäristönsä, perhe. Taiteen perusopetuksella, kuten tässä musiikkileikkikoulutoiminnalla, on tämän yhtenevän tehtävän lisäksi oma varhaiskasvatuksesta erillinen perustehtävänsä,

joka on tarkemmin määritelty taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2002).

Helsingiläisessä varhaiskasvatuksessa arvostetaan lasten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, joka käytännössä näyttäytyy siten, että eri leikit ja toimintamahdollisuudet ovat päivän aikana mahdollisimman paljon kaikkien lasten ulottuvilla. Ainoastaan esiopetuksen aikana lapset jaetaan selkeästi omiin ryhmiinsä jaon perustuessa opetussuunnitelman mukaisen toiminnan toteuttamiseen.

Tasavertaisuuden näkökulmasta aloitteen mukaisen musiikkileikkitoiminnan tuominen osaksi aamu- tai keskipäivän toimintaa on pulmallista myös siksi, että toiminnasta perittävä maksu voisi yhtenä taustatekijänä vaikuttaa vanhempien valintaan ja tätä kautta lapsen osallistumismahdollisuuteen.

Aloitteessa mainitaan, että musiikkiopistojen musiikkileikkikoulussa käyvien lasten huoltajille tekemän kyselyn mukaan suuri osa vastanneista toivoi opetuksen toteuttamista päiväkodissa ja piti sitä erityisen toivottavana. Tämä on toimintaan osallistuneiden vanhempien kannalta hyvin ymmärrettävää.

Helsingissä on toteutettu lähiöprojektin puitteissa musiikkileikkikoulutoimintaa noin 500 lapselle vuosien 2011-2012 aikana. Hanke oli onnistunut. Tämän tyyppinen koko päivähoidon toimipisteen toimintaan liittyvä toiminta on mahdollista toteuttaa yhteistyössä eri taide-, kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden sekä varhaiskasvatusviraston kesken.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että osana kaupungin strategiaohjelmaa vuosille 2013-2016 varhaiskasvatuksen toiminnan sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään kulttuurin ja liikunnan lisäämiseen liittyvät mahdollisuudet ja sitä edellyttävä yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Vastuu päivähoidossa toteutettavasta varhaiskasvatustoiminnasta on koko hoitopäivän ajan hoito- ja kasvatushenkilöstöllä eikä toiminnasta tällöin voida periä erillisiä maksuja vanhemmilta.

Yhteistyötä varhaiskasvatusta täydentävien ja tukevien toimijoiden kanssa on mahdollista lisäksi toteuttaa seuraavilla tavoilla:

- päivähoidon toimitiloja voidaan vuokrata maksulliseen toimintaan kaupungissa kulloinkin vahvistettujen vuokrausohjeiden mukaisesti
- osaa päivähoidon toimitiloista on alueelliseen arviointiin perustuen mahdollista vuokrata klo 16 jälkeen eli ennen päivähoidon toimipisteen toiminta-ajan päättymistä
- päätös vuokrattavista tiloista tehdään varhaiskasvatusalueilla
- kun toimitilaa vuokrataan päivähoidon ulkopuoliselle toimijalle, toiminnasta ja siihen osallistuvista lapsista vastaa toiminnan järjestäjä

- mikäli toimitila on vuokrattu päivähoidon ulkopuoliselle toimijalle ennen päivähoidon toimipisteen toiminta-ajan päättymistä, päivähoidon hoito- ja kasvatushenkilöstö sopii toimintaan osallistuvien lasten vanhempien ja toiminnan järjestäjän kanssa kunkin lapsen päivähoidosta ko. toimintaan siirtymisen toimintatavoista ja -käytännöistä.

Käsittely

Esittelijä poisti lausuntoehdotuksensa seitsemännen, sanoilla "Aloitteessa mainitaan" alkavan kappaleen loppuosan, joka kuului seuraavasti: "Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että aloitteen mukaan musiikkileikkikoulutoimintaa ei olisi mahdollista toteuttaa kaikissa päiväkodeissa. Vaikka päiväkoteja vuosittain vaihdettaisiin ja yksilölliset maksujärjestelyt toteutettaisiin, sellaista yhdenvertaisuutta asiakkaisiin nähden ei kuitenkaan voitaisi taata, että kaikilla lapsilla ennen kouluikää olisi vanhempien valintaan perustuen mahdollisuus osallistua musiikkileikkikoulutoimintaan omassa päiväkodissaan päivähoitopäivän aikana."

Merkittiin, että kokouksessa jaettiin Pakilan musiikkiopiston rehtorin 13.6.2013 helsinkiläisten musiikkiopistojen varhaisiän musiikkikasvatustyöryhmän puolesta sähköpostitse lähettämä kirjelmä liitteineen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Hannele Lakkavaara, varhaiskasvatuksen kehittämispäällikkö, puhelin: 310 42544
hannele.lakkavaara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Taiteen perusopetuksen aloite.pdf
- 2 Taiteen perusopetus varhaiskasvatuksessa.pdf

Otteet

Ote
Aloitteen tekijät

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättäneen antaa aloitteen tekijöille aloitteesta musiikin taiteen perusopetuksen toteuttamisesta Helsingin kaupungin päiväkodeissa seuraavan sisältöisen vastauksen.

Aloitteessa ehdotetaan taiteen perusopetuksen ohjelman mukaista ja omassa toiminnassa varhaispedagogiikkaan perustuvan musiikkileikkikoulutoiminnan tuomista osaksi päiväkotipäivää.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingissä pienille lapsille on tarjolla sekä laadukasta varhaiskasvatusta että taiteen perusopetukseen kuuluvaa musiikkikasvatusta.

Varhaiskasvatuksella on oma perustehtävänsä ja sen toteuttamisesta vastaava ammatillinen henkilöstö. Helsingin lasten päivähoidossa annettavan varhaiskasvatuksen sisältö perustuu linjauksiin, jotka on tehty valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2005) sekä Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa (2011) ja esiopetussuunnitelmassa (2011). Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan päivähoidon yksiköissä varhaispedagogiikan toiminnan logiikan mukaisesti. Toiminta sisältää leikkimistä, liikkumista, tutkimista ja taiteilemistä kulloinkin meneillään olevan teeman mukaisesti. Hoito- ja kasvatushenkilöstö vaikuttaa lasten leikkiin ja toimintaan aktiivisesti leikkiympäristöä muovaten ja lasten välisiä vuorovaikutussuhteita tukien. Varhaiskasvatuksen tehtävästä johtuu, että vanhempien näkökulmasta maksut kattavat koko toiminnan niin, että erillisiä maksuja toiminnasta ei vanhemmilta peritä.

Musiikkileikkikoulutoiminta on osaltaan vakiintunut osaksi varhaisiän musiikkikasvatusjärjestelmää. Sen tavoitteet, kuten lapsen kokonaisvaltaisen (kognitiivisen, emotionaalisen, motorisen ja sosiaalisen) kehityksen tukeminen ovat paljolti yhteneväiset varhaiskasvatuksen yleisten tavoitteiden kanssa: opetuksen lähtökohtana ovat lapsen omat lähtökohdat ja keskiössä on lapsi ja hänen tärkein kasvuympäristönsä, perhe. Taiteen perusopetuksella, kuten tässä musiikkileikkikoulutoiminnalla, on tämän yhtenevän tehtävän lisäksi oma varhaiskasvatuksesta erillinen perustehtävänsä, joka on tarkemmin määritelty taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2002).

Helsingiläisessä varhaiskasvatuksessa arvostetaan lasten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, joka käytännössä näyttäytyy siten, että eri leikit ja toimintamahdollisuudet ovat päivän aikana mahdollisimman paljon kaikkien lasten ulottuvilla. Ainoastaan esiopetuksen aikana lapset jaetaan selkeästi omiin ryhmiinsä jaon perustuessa opetussuunnitelman mukaisen toiminnan toteuttamiseen. Tasavertaisuuden näkökulmasta aloitteen mukaisen musiikkileikkitoiminnan tuominen osaksi aamu- tai keskipäivän toimintaa on pulmallista myös siksi, että toiminnasta perittävä maksu voisi yhtenä taustatekijänä vaikuttaa vanhempien valintaan ja tätä kautta lapsen osallistumismahdollisuuteen.

Aloitteessa mainitaan, että musiikkiopistojen musiikkileikkikoulussa käyvien lasten huoltajille tekemän kyselyn mukaan suuri osa vastanneista toivoi opetuksen toteuttamista päiväkodissa ja piti sitä erityisen toivottavana. Tämä on toimintaan osallistuneiden vanhempien kannalta hyvin ymmärrettävää. Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että aloitteen mukaan musiikkileikkikoulutoimintaa ei olisi mahdollista toteuttaa kaikissa päiväkodeissa. Vaikka päiväkoteja vuosittain vaihdettaisiin ja yksilölliset maksujärjestelyt toteutettaisiin, sellaista yhdenvertaisuutta asiakkaisiin nähden ei kuitenkaan voitaisi taata, että kaikilla lapsilla ennen kouluikää olisi vanhempien valintaan perustuen mahdollisuus osallistua musiikkileikkikoulutoimintaan omassa päiväkodissaan päivähoitopäivän aikana.

Helsingissä on toteutettu lähiöprojektin puitteissa musiikkileikkikoulutoimintaa noin 500 lapselle vuosien 2011-2012 aikana. Hanke oli onnistunut. Tämän tyyppinen koko päivähoiton toimipisteen toimintaan liittyvä toiminta on mahdollista toteuttaa yhteistyössä eri taide-, kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden sekä varhaiskasvatusviraston kesken.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä, että osana kaupungin strategiaohjelmaa vuosille 2013-2016 varhaiskasvatuksen toiminnan sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään kulttuurin ja liikunnan lisäämiseen liittyvät mahdollisuudet ja sitä edellyttävä yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Vastuu päivähoidossa toteutettavasta varhaiskasvatustoiminnasta on koko hoitopäivän ajan hoito- ja kasvatushenkilöstöllä eikä toiminnasta tällöin voida periä erillisiä maksuja vanhemmilta.

Yhteistyötä varhaiskasvatusta täydentävien ja tukevien toimijoiden kanssa on mahdollista lisäksi toteuttaa seuraavilla tavoilla:

- päivähoiton toimitiloja voidaan vuokrata maksulliseen toimintaan kaupungissa kulloinkin vahvistettujen vuokrausohjeiden mukaisesti
- osaa päivähoiton toimitiloista on alueelliseen arviointiin perustuen mahdollista vuokrata klo 16 jälkeen eli ennen päivähoiton toimipisteen toiminta-ajan päättymistä
- päätös vuokrattavista tiloista tehdään varhaiskasvatusalueilla
- kun toimitilaa vuokrataan päivähoiton ulkopuoliselle toimijalle, toiminnasta ja siihen osallistuvista lapsista vastaa toiminnan järjestäjä
- mikäli toimitila on vuokrattu päivähoiton ulkopuoliselle toimijalle ennen päivähoiton toimipisteen toiminta-ajan päättymistä, päivähoiton hoito- ja kasvatushenkilöstö sopii toimintaan osallistuvien lasten vanhempien ja toiminnan järjestäjän kanssa kunkin lapsen päivähoidosta ko. toimintaan siirtymisen toimintatavoista ja -käytännöistä.

Esittelijä

Keski-Helsingin musiikkiopiston, Pakilan musiikkiopiston, Musik- och kulturskolan Sandels ja Pop- & Jazzkonservatorion rehtorit ovat muiden musiikkiopistojen rehtorien valtuuttamina tehneet aloitteen, että varhaiskasvatusvirasto ryhtyy tutkimaan ja edistämään varhaisiän musiikin taiteen perusopetuksen toteuttamista kaupungin päiväkodeissa yhteistyössä helsinkiläisten musiikkiopistojen kanssa.

Konkreettisenä esityksenä on, että musiikkioppilaitokset tulisivat pitämään musiikkileikkikoulutuokioita yli 3-vuotiaille lapsille joihinkin Helsingin päiväkoteihin päivähoitopäivän aikana. Toiminta olisi maksullista ja se toteutettaisiin vanhempien valintaan perustuen. Huoltajilla olisi mahdollisuus hakea maksuhojennusta tai vapaaoppilaspaikkaa oppilaitokselta. Ne lapset, jotka osallistuisivat musiikkileikkikoulutoimintaan, muodostaisivat täksi ajaksi ryhmän, jolla olisi oma tuokionsa kerran viikossa aamu- tai keskipäivän aikana. Musiikkileikkikoulun opettaja vastaisi tuokion aikana musiikkileikkikoulutoimintaan osallistuvien lasten hoidosta. Toivomuksena on myös, että varhaiskasvatusvirasto luovuttaisi toimitilat musiikkileikkikoulutoimintaan vastikkeetta. Musiikkioppilaitoksilla on mahdollista ottaa toimintaan mukaan vuosittain tietty määrä ryhmiä, kaikkiin päiväkoteihin ei toimintaa olisi mahdollista tuoda.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Hannele Lakkavaara, varhaiskasvatuksen kehittämispäällikkö, puhelin: 310 42544
hannele.lakkavaara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Taiteen perusopetuksen aloite.pdf
- 2 Taiteen perusopetus varhaiskasvatuksessa.pdf

Otteet

Ote

Aloitteen tekijät

Tiedoksi

Varhaiskasvatusvirasto

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 14.05.2013 § 74

Pöydälle 14.05.2013

HEL 2013-005367 T 05 01 00

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.05.2013 Pöydälle

Merkittiin, että kokouksessa jaettiin Pakilan musiikkiopiston rehtorin 7.5.2013 sähköpostitse lähettämä kirjelmä liitteineen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Hannele Lakkavaara, varhaiskasvatuksen kehittämispäällikkö, puhelin: 310 42544
hannele.lakkavaara(a)hel.fi